

66

Jan Nielubowicz, Tadeusz Orłowski, Stefan Wesołowski, Zbigniew Fałda, Liliana Gradowska, Danuta Rowińska, Wojciech Rowiński, Marek Skośkiewicz, Mieczysław Szostek, Zygmunt Filipowicz, Jagna Głyda, Zbigniew Goliszek, Roman Jędrzejewski, Włodzimierz Kardasiewicz, Joanna Klepacka, Ewa Kłopotowska, Barbara Kossowska, Henryk Koziak, Ewa Krzywicka, Mieczysław Lao, Jerzy Ładygin, Bolesław Marzinek, Józef Miller, Bogdan Michałowicz, Zdzisław Machowski, Kazimierz Olszewski, Waldemar Olszewski, Eugeniusz Pietraszkiewicz, Sławomir Pluciński, Ireneusz Pomaski, Zbigniew Przetakiewicz, Alfred Siciński, Ewa Skopińska, Jerzy Sokołowski, Jerzy Szczerbań, Tadeusz Tołłoczko, Janusz Wataszewski, Maria Wąsik, Jadwiga Wojtulewicz, Stanisław Zajac, Andrzej Zaorski

WYNIKI PRZESZCZEPIANIA NEREK W OŚRODKU WARSZAWSKIM

Z I Kliniki Chirurgicznej Akademii Medycznej

Kierownik: prof. dr med. J. Nielubowicz

z I Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej

Kierownik: prof. dr med. T. Orłowski

z Kliniki Urologicznej Akademii Medycznej

Kierownik: prof. dr med. S. Wesołowski

z Zakładu Anatomii Patologicznej Akademii Medycznej

Kierownik: prof. dr med. J. Groniowski

W pracy przedstawiono wyniki przeszczepiania nerek w Ośrodku Warszawskim. Spośród 22 chorych operowanych w latach 1966—1969 w dniu 10.I.1970 r. żyło 13 chorych. Czas obserwacji chorych wynosił od 1 do 38 miesięcy od przeszczepienia nerki.

Spośród 43 operacji przeszczepienia nerki w Polsce, 24 wykonano w Ośrodku Warszawskim. W pracy niniejszej przedstawiono ogólnie przyjęte zasady postępowania przed i pooperacyjnego oraz uzyskane wyniki.

MATERIAŁ I POSTĘPOWANIE

Organizacja. Ośrodek Warszawski opiera się na ścisłej współpracy w zakresie przeszczepiania nerek I Kliniki Chorób Wewnętrznych AM, I Kliniki Chirurgicznej AM, Zespołu Chirurgii Doświadczalnej i Transplantologii CMDiK Polskiej Akademii Nauk oraz Przychodni Immunosupresyjnej PSK Nr 1. Z ośrodkiem współpracują ponadto Zakład Radiologii AM, Klinika Urologiczna AM, oraz Zakład Histologii i Embriologii AM, a w doborze serologicznym również Instytut Hematologii.

Zakwalifikowani do przeszczepienia nerki chorzy z przewlekłą niewydolnością nerek są przygotowywani do zabiegu za pomocą powtarzanych dializ w I Klinice

Chorób Wewnętrznych; nerki przeszczepia się w I Klinice Chirurgicznej przy współudziale pracowników Zespołu Chirurgii Doświadczalnej i Transplantologii PAN. Badania immunologiczne przed i po przeszczepieniu wykonywane są w Pracowni Immunologii Tkankowej I Kliniki Chorób Wewnętrznych oraz w Zespole Chirurgii Doświadczalnej i Transplantologii PAN. Po wypisaniu ze szpitala wszyscy chorzy są okresowo kontrolowani w specjalnej Przychodni Immunosupresyjnej Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1.

Biorcy narządu. Biorcami 24 nerek było 22 chorych, w tym 13 kobiet i 9 mężczyzn, w wieku od 17 do 42 lat. Chorzy ci byli w schyłkowym okresie niewydolności nerek w następstwie ich kłębkowego zapalenia (16 chorych), przewlekłego odmiedniczkowego zapalenia (5 chorych) oraz torbielowatości rdzenia nerki (1 chory). Kryteria doboru biorcy przedstawiono w innej pracy (3). Wszyscy chorzy z wyjątkiem jednej byli leczeni przed przeszczepieniem powtarzającymi dializami. Usunięcie własnych chorych nerek wykonano przed przeszczepieniem u 2 chorych, w trakcie operacji przeszczepienia u 12 chorych i w różnym okresie po zabiegu u 7 chorych. U 1 chorej nie usunięto nerek własnych (chora ta zmarła).

2 chorym przeszczepiono nerkę dwukrotnie po odrzuceniu przez nich pierwszego przeszczepu.

Dawcy nerek. W 2 przypadkach dawcą narządu były matki chorych. W pozostałych przeszczepiono nerkę pobraną ze zwłok. Przyczyną zgonu chorych, od których pobrano nerkę był uraz centralnego układu nerwowego w 10 przypadkach i choroby nienowotworowe mózgu w 6 przypadkach. W 6 przypadkach przeszczepiono obie nerki zmarłego dwu biorcom. W pozostałych przeszczepiono jedynie jedną nerkę. Kryteria jakimi kierowano się przy wyborze dawców nerki zostały omówione w oddzielnych pracach (3, 4).

Badanie zgodności tkankowej. W 2 przypadkach wykonano przed zabiegiem badanie na obecność w surowicy biorców krążących przeciwciał cytotoksycznych i aglutynacyjnych w stosunku do antygenów limfocytów dawcy. We wszystkich przypadkach przestrzegano zgodności antygenów krwinek czerwonych układu ABO (w 18 przypadkach grupy krwi dawcy i biorcy były identyczne, w pozostałych zgodne).

Zabieg operacyjny. Natychmiast po stwierdzeniu zgonu chorego zespół chirurgów przystępował do pobrania nerek. Po stwierdzeniu, że nerki nadają się do przeszczepienia w oddzielnej sali operacyjnej przygotowywano biorcę nerki. Technika zabiegu przeszczepienia została podana oddzielnie (1).

Opieka pooperacyjna. Chorzy po operacji przewożeni byli do specjalnego pokoju izolowanego od pozostałej części oddziału.

Immunosupresja. Podstawowe leczenie immunosupresyjne polegało na podawaniu imuranu i prednisonu. Wszyscy chorzy otrzymywali od dnia zabiegu imuran w dawce 3 mg/kg wagi/dobę. Dawkowanie tego leku w okresie późniejszym uzależniane było od liczby leukocytów, krwinek płytkowych we krwi obwodowej oraz występowania objawów toksycznych. Prednison podawano od dnia operacji w dawce 150 mg obniżając ją stopniowo do 30 mg zwykle 10 dnia po zabiegu. 2 chorych otrzymało bezpośrednio po zabiegu króliczą globulinę antytymocytarną, a 2 chorych końską globulinę antylimfocytarną.

U 5 chorych zastosowano oprócz imuranu i prednisonu profilaktyczne napromienianie okolicy przeszczepionej nerki w łącznej dawce 600 r (1, 3, 5 i 7 dnia po przeszczepieniu po 150 r).

Leczenie w okresie odrzucenia polegało na podwyższeniu dawki prednisonu do 300 mg/dobę, a następnie powolnym jej obniżaniu do stosowanej uprzednio. Dodatkowo podawano Aktynomycynę C w łącznej dawce 1000 gamma. 2 chorych w okresie odrzucenia otrzymywało dodatkowo globulinę antytymocytarną (kozią i króliczą).

WYNIKI

Od stycznia 1966 do stycznia 1970 wykonano 24 operacje przeszczepienia nerki.

Bezpośrednia czynność nerki. W 16 przypadkach nerka natychmiast po przeszczepieniu podjęła prawidłową czynność, w pozostałych 8 obserwowano skąpomocz lub brak wydzielenia moczu. Chorzy ci byli od 2 dnia po operacji dializowani i u 5 z nich czynność nerki powróciła po 8 do 20 dniach.

W dniu 10.I. 1970 żyło 13 chorych od 1 do 38 miesięcy po przeszczepieniu (tab. I). U 12 z nich czynność przeszczepionej nerki była dobra

Tabela I

Dane o przeszczepieniach nerki w Ośrodku Warszawskim
(stan w dniu 10.I.1970)

Łączna liczba wykonanych przeszczepień nerki	24
Łączna liczba chorych	22
Liczba chorych którym przeszczepiono nerkę dwukrotnie	2
Liczba chorych żyjących z zachowaną czynnością nerki	12
Liczba chorych którzy zmarli	9
Liczba chorych którzy powrócili na program dializ przewlekłych	1

lub zadawalająca, u jednego po 12 miesiącach doszło do niewydolności przeszczepionej nerki i aktualnie chory ten jest ponownie leczony za pomocą powtarzanych hemodializ. 9 chorych zmarło z przyczyn podanych w tabeli II.

Tabela II

Przyczyny zgonu po przeszczepieniu nerki

Brak czynności nerki, zakażenie ogólne	3 przyp.
Ostre wczesne odrzucenie, zakażenie ogólne	1 przyp.
Ostre zapalenie trzustki	1 przyp.
Zator t. płucnej	1 przyp.
Powikłania chirurgiczne zabiegu, zakażenie ogólne	2 przyp.*)
Wypadek lub samobójstwo (psychoza posterydowa?)	1 przyp.

*) Chorzy ci zmarli w 6 tygodni i 5 miesięcy po usunięciu przeszczepionej nerki

Spośród 12 chorych którzy żyją z zachowaną czynnością nerki 10 powróciło w częściowym lub pełnym wymiarze godzin do pracy domowej lub zawodowej. 2 chorych, u których wykonano zabieg przeszczepienia przed miesiącem znajduje się jeszcze w szpitalu. Szczegółowa analiza czynności nerki oraz stanu klinicznego żyjących chorych została podana oddzielnie (2).

Я. Нелюбович, Т. Орловски и сотр.

РОЗУЛЬТАТЫ ТРАНСПЛАНТАЦИИ ПОЧЕК В ВАРШАВСКОМ ЦЕНТРЕ

Содержание

В статье излагаются результаты трансплантации почек в Варшавском Центре. Из числа 22 больных оперированных в 1966—1969 гг. на 10.I.1970 г. живы 13 больных. Период наблюдения больных составлял от 1 до 38 месяцев с момента трансплантации почки.

J. Nielubowicz, T. Orłowski et al.

THE RESULTS OF RENAL TRANSPLANTATION IN THE WARSAW CENTRE

Summary

The authors present the results of renal transplantation in the Warsaw Centre. Out of 22 patients operated upon in the period from 1966 to 1969 13 patients remained alive on Jan. 10, 1970. The length of follow-up observation was from 1 to 38 months after transplantation.

PIŚMIENNICTWO

1. *Nielubowicz J.* i wsp.: Pol. Arch. Med. Wewn., 1970, 45, 179. — 2. *Orłowski T.* i wsp.: Pol. Arch. Med. Wewn., 1970, 45, 225. — 3. *Fałda Z., Siciński A.*: Pol. Arch. Med. Wewn., 1970, 45, 121. — 4. *Szostek M.* i wsp.: Pol. Arch. Med. Wewn., 1970, 45, 303.

Zakwalifikowano do druku: 13.IV.1970 r.

Adres autora: Warszawa, ul. Nowogrodzka 59 I Klinika Chirurgiczna AM.